

Viorel Cosma - profesorul de memorie

A trecut un an de când muzicologul, profesorul, lexicograful, criticul muzical, generalul-maior (rtr.) dr. VIOREL COSMA, personalitate marcantă a culturii românești, a trecut în veșnicie. **Ceremonia de omagiere a personalității maestrului VIOREL COSMA a avut loc marți, 14 august 2018, ora 18,00, în Aula Palatului Cantacuzino din București, Calea Victoriei 141, sector 1.** Au luat cuvântul prof. univ. dr. Nicolae Gheorghită, secretar al UCMR, prof. univ. dr. Grigore Constantinescu, prof. univ. dr. preot Nicu Moldoveanu. Cu maestrul Viorel Cosma, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România a pierdut pe unul dintre cei mai de seamă membri, iar Muzeul Național "George Enescu" un apropiat colaborator și un mare prieten. Ne vom aduce întotdeauna aminte cu reverență de Maestru, căruia îi trimitem mesajul nostru de recunoștință și iubire. Cu prilejul decernării Crucii Patriarhale în cadrul ceremoniei care a avut loc în Aula Palatului Cantacuzino, Înalț Preafericitul Patriarh Teoctist l-a numit "Patriarhul Muzicologiei Românești", titlatură pe deplin justificată, deoarece poate fi considerat creatorul școlii de muzicologie modernă românească. Evocările personalității și activității lui Viorel Cosma au fost urmate de un recital susținut în Aulă de pianistul Viniciu Moroianu și violoncelistul Dan Cavassi. În program au fost alese *Fantezia pentru pian op.8* de Dinu Lipatti, *Andante cantabile* din *Sonata pentru violoncel și pian op.26*; Respighi - *Adagio con variazioni*; Frescobaldi - *Cassado Toccata*; R. Schumann, *Adagio și Allegro*.

Acum a trecut un an, de când veneam cu mare tristețe la sediul Uniunii Compozitorilor; intram în aula Palatului Cantacuzino, pregătindu-mă să trăiesc, cu emoție și teamă, momentul în care aveam să mă confrunt cu dureroasa clipă a despărțirii de marele om, artist, savant Viorel Cosma, gânditorul și, în mare parte, creatorul vieții culturale-muzicale românești. Am trăit multă vreme în preajma sa, învățând să-i cunosc profesia și modul său de comportament. Cel pe care îl consideram "Profesorul de memorie", își împlinise misiunea de a-mi arăta în toate detaliile care este calea de urmat. Nu eram singurul care urmăream, anul trecut, înțelesurile acestei despărțiri, nici momentul grelei pierderi umane trăite. Dimpotrivă, citisem prologul despre rostul timpului care trece cu greu, clipa, ziua, ora, semnalul orologului, anii în care s-au adunat experiențele trecutului și pildele importante ale relației profesionale trăite ca prieteni, colegi. Sunt multe ceasurile studiului, înțelesurile fiecărei împrejurări ale carierei sau ale relațiilor sociale, pasul curajos făcut înfruntând lumea ce îl înconjura. Mulți veniseră împreună cu mine, sau eu împreună cu ei, ca să urmărim ceea ce aveam de știut, de împlinit, de înțeles în preajma Profesorului Viorel Cosma. Desigur nu au fost puține învățăminte ale celui care devenise, decenii de-a rândul, o Mare Personalitate, pe care doream să o păstrăm.

Câte și cum fuseseră făcute la Universitatea de Muzică, la Catedra de Istoria muzicii, cum erau la Uniunea Compozitorilor colaborările, eforturile Biroului de

Muzicologie, proiectele de susținere ale multiplelor prelegeri pentru discipline care îl pasionau, lexicografia, critica muzicală. Mai cu seamă, colaborarea cu Muzeul, împlinirea idealului cunoașterii, investigațiilor care îl conduseseră către aprofundarea drumului vieții lui George Enescu, actele de eroism ale Condeierului făuritor de mai multe sute de scrieri, comunicări științifice și volume. Au fost numeroase călătoriile peste hotare, cunoașterea multor oameni de știință, prezențe muzeistice generoase, ca și permanența unei personalități impuse pretutindeni, iradiind prestigiu.

Am venit la această întâlnire a noastră ca să gândim acum, din nou, din apropiere, ce am învățat din absența anului care a trecut. Ne-au unit amintirile, am căutat înțelesurile memoriei și regretelor.

Iată, învățătura adâncă a sentimentelor pe care le trăim acum. Ne lipsește "Profesorul de Memorie", modelul uman pe care nu îl uităm. Lui Viorel Cosma îi suntem datori cu statornicul sentiment al iubirii, învățat de la el, fiecare dintre noi.

Grigore CONSTANTINESCU

Viorel Cosma - In memoriam

În preziua praznicului Adormirii Maicii Domnului și cu câteva zile înainte de comemorarea lui George Enescu, comemorăm pe biograful marelui muzician român și apologetul care și-a dedicat întreaga ființă nemurii moștenirii enesciene: pe maestrul Viorel Cosma.

Ne aducem desigur aminte că la finalul primei luni a primăverii, maestrul Viorel Cosma își sărbătorea ziua de naștere. Anul acesta, Domnia Sa ar fi trebuit să împlinească 95 de ani, cifră înaltă și armonioasă, vârstă a patriarhilor, poate primul patriarh al muzicologiei românești după cum îi plăcea să-l amintească fericitul

întru pomenire, Teoctist, Întâi-stătătorul Bisericii Ortodoxe Române, la una dintre ceremoniile de aniversare din această aulă, cu ceva vreme în urmă.

Știm bine cu toții, maestrul Viorel constituia întruchiparea împlinirii depline a unei activități academice covârșitoare, dominată de pasiunea neistovită a cercetării, a documentării erudite, a lecturii temeinice și a unor permanente strădani de a lumina prezența muzicii românești, de la străvechile tradiții, la împlinirile contemporane, în contextul istoriei culturii universale.

Toți muzicienii noștri cred, și mulți, mulți alții, studenți și profesori ai Conservatorului bucureștean și nu numai, colegi din breasla muzicologilor sau muzicieni din cine știe ce unghere al țării și ale lumii, l-am admirat și l-au iubit, și îl iubim în continuare, dincolo de hotarul pământesc ce ne desparte. I-am citit cărțile și studiile și i-am ascultat prelegerile, l-am luat drept reper formativ în forța cuvântului și puterea rostirii, atât la Universitatea Națională de Muzică din București, în cadrul căreia a deținut prima catedră de profil din Conservatorul bucureștean, cât și la Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, ca și coordonator al Secției de Muzicologie.

Poate mai mult decât alți dascăli, maestrul Viorel Cosma și-a asumat profesoratul și cercetarea muzicii românești ca parte a misiunii sale printre semeni, iar cei care au avut privilegiul de a-i fi fost studenți, iar unii ucenici apropiați, direct și indirect, vor înțelege că Domnia Sa a fost,